

ALGEMEEN

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

Dit Blad wordt des *Woensdags* en *Zaturdags* uitgegeven: 's GRAVENHAGE aan het Bureau, in de *Lange-Pooten*, N.º 169, bij den Boekverkooper van *Weelden*, op het *Spui*, en *M. de Lyon*, in de *Spuistraat*; — AMSTERDAM, bij *M. Schoneveld* en *Zoon*: overigens bij de gewone Correspondenten.

Het abonnement geschiedt bij vooruitbetaling, wordt gerekend met den eersten dag der maand in te gaan, en voor niet minder dan drie maanden aangenomen.

Prijs voor drie maanden, 's Gravenhage f 2: 8: —
" vrachtfrij in de andere Steden van het Koninkrijk » 2: 14: —
" de Advertentien, elke regel Brevier » —: 4: —

NEDERLANDEN.

's Gravenhage den 26 December.

H. K. H. mevrouw de Prinses *Marianne* heeft den 23 iets minder koorts gehad, en was niet ijfhoofdig. H. H. heeft eenen goeden nacht gehad, maar is nog niet vrij van koorts.

— Men verzekert dat de heer *Appelius* benoemd is tot Minister van Staat, belast met al de Rijks-ontvangsten; dat Z. M. den titel van Baron geschonken heeft aan den heer *Six van Oerboek*, die nu alleen Minister van de schatkist zoude zijn. De heer *Dedel*, Directeur-Generaal van de Directe Belastingen, heeft zijne demissie ingezonden en is benoemd tot Lid van de Eerste Kamer, gelijk ook de heer *de Loen*, Gouverneur van West-Vlaanderen, welke in dat Gouvernement vervangen wordt door den heer *Charles van der Fosse*, Burgemeester van Brussel.

Den 23 hebben de Heeren *Hops* en *Comp.* eene expres van den Minister van Financien in Spanje ontvangen, houdende hoofzakelijk, dat ofschoon die Minister voor als nog geene voldoende uitlegging van het decreet der Cortes, opzigelijk de Hollandsche schuld konde geven, hij echter één jaar interessen zoude overnemen, om te Amsterdam te worden gedeponeerd, tot dat, in Maart, door de Cortes daaromtrent nader zoude worden beslist; ten gevolge waarvan de Obligatiën en Coupons November 1820 zijn gerozen: blijvende de eersten 6½ pCt. en de laatsten f 34. biedende. Obligatiën negotiëte 1820. 72 à ½ pCt.

— De Wetgevende Vergadering van Frankrijk is den 19 met eene Koninklijke zitting, in de Louvre, geopend: zie hier eenige zinsneden uit de aanspraak des Konings:

Na gewag gemaakt te hebben van de droevige gebeurtenis van de maand Februarij, en de daarop volgende vertroosting, door de geboorte van eenen troon-erfgenaam, zegt Z. M.

» De Almachtige heeft hierbij Zijne bescherming niet bepaald: wij hebben Hem te danken voor de voortdoring van den Vrede, die bron van alle welvaart. De tijd heeft het verbond waarvan Frankrijk een gedeelte uitmaakt, slechts naauwer vereenigd. Dat verbond, de oorzaken tot oorlog afsnijdende, beveiligt ons tegen de gevaren waaraan de maatschappelijke orde of het staatkundig evenwigt nog blootgesteld zouden kunnen zijn.

» De verbetering van de staats inkomsten, de bezuinigingen door mij bevolen en de beproefde stevigheid van het openbaar credit, veroorloven dat ik u reeds in deze sessie eene nieuwe vermindering der Directe Belastingen voordrage. Deze verligting zal des te wezenlijker zijn, daar uit dezelve eene meer gelijke verdeling der openbare belastingen zal geboren worden.

» Alles kondigt aan, dat de gemaakte veranderingen in het stelsel der verkiezingen, die voordeelen ten gevolge zullen hebben welk ik mij daarvan beloofd had. Al wat de magt en de onafhankelijkheid der Kamers vermeedert, vermeedert ook het gezag en de waardigheid van de Kroon. Deze sessie zal, zoo ik vertrust het werk, in de laatste zoo gelukkig aangevangen, voltooijen. Door de noodzakelijke betrekkingen tusschen den Monarch en de Kamers op eenen vasten voet te brengen, zal het ons gelukken dat stelsel van regering daar te stellen, welk eene zoo uitgestrekte Monarchij ten alle tijden zoude verei-

schen, en hetwelk de tegenwoordige staat van Frankrijk en Europa no, gebiedender vordert."

Den 20 is de Kamer der Gedeputeerden, op bevel des Konings, bijeen gekomen, tot het afdoen der voorloopige verrigtingen, benoeming eener commissie belast met de redactie van het antwoord aan Zijne Majesteit, formering der Bureaux. De Kamer is tot Vrijdag aanstaande geadjourneerd.

Den 21 is de Kamer wederom vergaderd geweest, ten einde de last-brieven van de nieuw verkozene Gedeputeerden te onderzoeken. Op een na, zijn dezelve allen in orde bevonden, terwijl drie anderen niet dan na hevige debatten, bij overstemming, geadmitteerd zijn.

— Een partikuliere brief uit Italië ontvangen, meldt, dat de Koning van Napels aan het Parlement heeft doen weten, dat de bewegingen van troepen in Italië het voornemen van Oostenrijk aankondigen om Napels den oorlog aan te doen; maar dat de vijandelijkheden zouden kunnen voorgekomen worden, bijaldien het Parlement zich geneigd toonde om toe te treden tot zekere voorstellen, welke niet zouden kunnen missen van de goede verstandhouding met al de Mogendheden te doen voortduren.

De President, na de Vergadering geraadpleegd te hebben, zoude hierop geantwoord hebben aan den Hertog van *Campo-Chiaro*, Minister van Buitenlandsehe Zaken en overbrenger dezer boodschap, dat het Parlement zich thans bezig hield met de wijzigingen waarvoor de Constitutie des Rijks vatbaar was; maar dat die Vergadering op de nadrukkelijkste wijze van zich af zoude weren, alle veranderingen welke door eene vreemde magt voorgeschreven mochten worden; en dat de gezamenlijke leden van het Nationaal Parlement verkozen alle mogelijke kansen van den oorlog te loopen, veeleer dan hunne toestemming te geven tot de minste verandering in de wezenlijke grondslagen van de Spaansche Constitutie.

MENGELEWERK.

Aan den Redacteur van het Algemeen Nieuws- en Advertentie-Blad.

Middelburg, den 20 December 1820.

MIJNHEER!

In N.º 101 van uw Nieuwsblad, las ik eenen aan U, door eenen belijder van den Mozaischen Godsdienst, gerigten brief, daarbij zich beklagende, zoo over de minachting, waarmede hij en zijne geloofsgenooten, door het meerendeel der Christenen behandeld worden, als over de zoo onbillijke als met de verdraagzaamheid predikende leere des Christendoms, strijdige uitsluiting van kundige en achtenswaardige Israëlieten, uit alle de bevordering van kunsten en wetenschappen bedoelende Maatschappijen en Genootschappen.

Onder de Maatschappijen en Genootschappen, in welke boezem dit vooroordeel nog aanhoudend wordt gekoesterd, en die weigeren het Lidmaatschap toe te staan aan hun, die den Mozaischen Godsdienst belijden, rangschikt de briefschrijver ook de kunst en wetenschap bevorderende Maatschappij, onder de zinspreuk: *V. W.*

Als medelid van de, ten jare 1818, onder de bescherming der Hoofd-maatschappij, te Amsterdam, alhier opgerigte Afdeeling dier Maatschappij, acht ik mij bevoegd, den schrijver openlijk te zeggen, dat hij die Maatschappij te onregte de uitsluiting van brave en kundige Israëlieten te laste legt. — Geen aanzien des persoons, geen verschil van godsdienstige gevoelens komen bij dezelve in aanmerking; neen, voor een ieder die haar prijzenswaardig doel bevorderlijk wil zijn, wordt de deure van haren Tempel ontsloten.

Wel is waar, dat in de Hoofd-maatschappij te Amsterdam, geen Israëlieten zijn; doch, is de oorzaak daarvan te zoeken in de uitsluiting derzelven? Neen, voorzeker niet, maar wel in de bepaling van den dag, waarop de Maatschappij hare vergaderingen houdt. De oprigters, of wel het meerendeel derzelve, oordeelden het met hunne belangen en individuele betrekkingen het meest geschikt, om de vergaderingen op den Vrijdag van iedere week, vast te stellen, en met dien dag juist de Sabbath der Israëlieten aanvangende, moesten zij van zelve van de deelneming aan deze Maatschappij verstoken blijven; hadden er zich onder de oprigters Israëlieten bevonden, is het voorzeker te veronderstellen, dat op dezer belangen, bij de bepaling van den vergaderdag acht gegeven zoude zijn.

De schrijver des bewusten briefs, zal welligt in het denkbeeld verkeeren, dat in deze bepaling, het voorbedachtelijk oogmerk tot uitsluiting der Israëlieten ligt opgesloten; doch hij zal van dat denkbeeld alras terugkeeren, bij het vernemen, dat in de hier ter stede bestaande, en aan de Hoofd-maatschappij verantwoordelijke Afdeeling, onderscheidene zijner geloofsgenooten, leden, ja verdienstelijke leden zijn, die, daarvan houde ik mij te vollen overtuigd, vrijwillig en gul de bekentenis zullen doen dat zij in ons midden steeds genoegelijk verkeeren, en met diezelfde onderscheiding worden behandeld, welke ieder waardig en verdienstelijk lid te beurt valt; in een woord, dat zij alle die voorregten genieten, welke ieder lid, bij de grondbeginselen der Maatschappij, worden gewaarborgd.

Wanneer het dus bij de Maatschappij een aangenomen grondregel ware, aan geene Israëlieten het Lidmaatschap toe te staan, dan gewis had dezelve geene Afdeeling gewettigd, en in hare bescherming genomen, onder welke oprigters zich Israëlieten bevonden; dan had zij ook aan geene Israëlieten den toegang tot hare vergadering vergund, gelijk zij dit reeds heeft gedaan.

Ik houde mij overtuigd, dat na deze aangevoerde redenen, de briefschrijver, en elk ander zijner geloofsgenooten, erkennen zullen, dat zij, ten onregte, de Maatschappij *V. W.* rangschikken onder die welke volstandig den toegang aan brave en kundige Israëlieten blijven ontzeggen.

M.

MIJNHEER DE REDACTEUR!

Hoe kan ik voorbij U eenig berigt te geven uit de hoofdplaats van de Provincie Drenthe, in nieuwigheden zoo berucht! Heden door die vermaarde stad passerende, hoorde ik aldaar met zeer veel ophels van eene danspartij spreken, welke den vorigen avond in de Audientie-zaal der Regtbank gehouden was. Ik vroeg hierop: in de Audientie-zaal? — Waar anders hernam de persoon. — Wij zijn hier geen stijve Regtsgeleerden, die eenen zotten eerbied betoonen aan een bloot vertrek. Neen! 's morgens houdt er de Regtbank zitting, wikt en weegt het regt; daarna worden de balie, de Regtstoel, met de verdere kraam op eene plaats gesmeten, waar gij zeggen zoudt, dat die meubelen voor een baggatel te koop waren; en 's avonds Mijnheer! dans men er vrolijk. Neen! wij leven hier niet in die bekrompene eeuw, waarin de Regtszaal, de uitsluitende zetel was voor de goede uitoefening des Regts. Hier wordt de Audientie-zaal gebruikt, om beurteling offerhande te bieden aan Themis, aan Therpsicore, aan Bacchus, enz. Het is een goed man, en geen droog voortvarende Regtsgeleerde, die ons dit vergunt; hij weet, dat er ook gedronken, gedanst, gegeten, gespeeld, en meer andere vermakelijkheden moeten uitgeoefend worden; en tot dit alles wordt de Regtszaal gereedelijk toegestaan. — Ik hervatte hierop, hoe is het mogelijk, Mijnheer! dat men, op dien voet, eerbied voor de Justitie kan hebben? *Eerbied voor de Justitie!* — hernam hij, de schouders ophalende.

C A T O.

B....., den 30 November 1820.

MIJNHEER!

U Ed. veroorlove mij eenige bescheidene aanmerkingen, op het antwoord aan *Diederik Ongerust*, voorkomende in uw N.º 97.

» Ware er na de verandering van zaken, in dit » land eene bepaling gemaakt, dat de Chirurgijns ten » platte lande de inwendige geneeskunde niet daar » mogten uitoefenen, waar een gepromoveerde *med. ci-* » *na doctor* woonde: maar dat, bij gebreke daarvan » enz... dan kunt gij u op de wet beroepen en klagen.

Maar dan had de wet ook moeten zorgen, dat oyer al waar zulks behoefde, een zoodanig Doctor woonde; dat hij onder de zijnen geen brekebeen ware; dat hij tevens een geschikt Heelmeester ware, en niet te hoogmoedig, om zijne lyders in alle, tot de kunst behoorende gevallen, altoos ten dienste te staan; dan moest het doel van art. 18 van het reglement, betrekkelijk het geneeskundig onderzoek en toezigt, en de tucht vervat in art. 24 en 25 der instructie voor de Heelmeesters ten platte lande, ook op hem toegepast worden, opdat hij met zijn tijd voortgaande, zich niet aan luiheid schuldig maakte; en dan vorderde de regtvaardigheid, dat elk plattelandsch Heelmeester, bij het invoeren van die wet aanwezig, in de gelegenheid gesteld wierd, om in de moedertaal tot *medicinae doctor* te promoveren.

Het vervolg van het antwoord, beginnende met de woorden: » maar thans vindt men etc. etc., is mij voorgekomen wat te hard gestemd, en niet juist te zijn.

Niemand zal toch willen betwisten, dat er onder de plattelandsche Heelmeesters, vele achtenswaardige lieden zijn, die zich, bij het lezen der voornoemde woorden, met moeite een glimlach zullen onthouden. Voorts, dat sedert het jaar 1804, geene tot plattelandsche Heelmeesters zijn bevorderd, dan die door wettige autoriteiten in de Genees- en Heelkunde zoodanig ervaren geoordeeld werden, dat zij met volle ruimte der Maatschappij werden aanbevolen: de ondergeteekende althans, aarzelt niet zijn diploma als een bewijs daarvan bij te brengen; en de mannen aan het hoofd van het Geneeskundig Bestuur, in alle de departementen des Rijks, onderscheiden zich te zeer, niet door razende geleerdheid, maar door innerlijke waarde, om van hun iets anders dan bevordering van het nuttige en goede te kunnen verwagen. — Het gezegde omtrent de stedelijke Heelmeesters, meen ik, om redenen, met stilzwijgen te kunnen voorbijgaan.

Maar men veroorlove mij, aan *Diederik Ongerust* meer hoop op redres te geven, door den volgenden raad. De inwoners van dat kleine, juist niet rijke (dus ook niet arme) Landstadje, waarschijnlijk van tusschen de 1600 en 2000 zielen, geven aan een Doctor, hetgeen zij gewis aan geen Nachtwagt weigeren, een billijk en goed inkomen, ten minsten zoo lang als die oude Heer leeft; zoo veel immers dat het twee-derden van een bestaan uitmaakt; dan voorzeker krijgen zij een bekwaam jong mensch; en het is nagenoeg onmogelijk, dat deze niet, ook nog gedurende het leven van genoemden Heer, er een derde bij verdiene. — Eer men zich tot de regtbank van het algemeen gevoelen wendt, moet men zich zelve van onverschilligheid kunnen vrijpleiten.

Eene *proefhoudende* wet tegen brekebeenen en kwakzalvers, kan niet eer verschijnen, voor dat er onder de kwakzalvers geene gepromoveerden meer zijn, en elke wetgever boven het brekebeenige der mensche lijke natuur verheven zij.

B.

Plattelandsch Heelmeester.

Leeuwarden, den 12 December 1820.

MIJNHEER!

Met innerlijk medelijden ontwaar ik uit uw *B'lad*, den ellendigen toestand waarin de Gereformeerde gemeente van Amsterdam zich bevindt, door de achteleoosheid waarmede de meeste Leeraars dier kerk hunne dure verplichtingen nakomen of liever, verzuimen. Het spijt ons hier des te meer, daar die gemeente een van ons zoo geliefden Leeraar heeft ontvangen, welke in deze Stad altoos onafgebroken voortwerkte om nuttig te zijn. Wij kunnen dus niet gelooven, dat ook deze Herder zijne Schapen aan eenen onbevoegden huurling zoude toevertrouwen.

Ziedaar dan weder een misbruik dat door middel van uw Blad wereldkundig wordt gemaakt. Aan den eenen kant, beschouw ik die bekendmaking met huivering, daar het eene nadeelige uitwerking kan hebben op den min verlichten gemeenen man, en grievend moet zijn, voor die Leeraars, welke het gewigt van den taak hun door hunnen grooten Meester opgelegd, betoonen wel te gevoelen. Aan den anderen kant echter, moet ik het weder prijzen, daar het niet missen kan, of de ongetrouwe herders, zich door dat bericht billijk bestruift vindende, zullen daardoor tot nadenken komen, en dan is er van *Jan Ledemaat's* brief een heilzaam gevolg te wachten.

Wij hopen dat die brief niet alleen zal strekken tot verbetering van de Leeraren daarin bedoeld, maar dat dezelve ook op nieuw den ijver zal opwekken van de Leeraren in andere plaatsen, die ook al met den geest van traagheid zijn bezield. Vooral ware het te wenschen, dat het oude gebruik van huis bezoeking, telkens voor het vieren van 's Heeren Nachtmal, weder hervat werd, inzonderheid bij den gemeenen man, waaronder zoo velen zijn die bijkans nooit te kerk gaan: in mijne wijk althans heb ik in geen zes of zeven jaren een Dominé gezien. En al was het ook, dat zij aan negen huizen afgewezen werden, is het nog hun pligt bij het tiende aan te kloppen.

B. LEDEMAAT.

Vries, den 28 November 1820.

MIJNHEER!

Getrouw lees ik uw Blad, ofschoon ik maar een eenvoudig Drentsche Boer ben. Gij levert van tijd tot tijd nog al iets, dat, in de gevolgen, eene goede strekking voor de Maatschappij kan hebben.

Ik wil juist niet beweren, dat de keus tusschen onze adellijken, voor een lid in de wetgeving, veel invloed kan hebben op den voor- of tegenspoed van ons land; en minder of het meer verkieslijk zij, dat de lander, toebehoorende aan de *Maatschappij van Weldadigheid*, een gedeelte uitmaken van het openbaar Jagtveld, dan of de heer Directeur daarop alleen, met uitsluiting van anderen, het Jagtvermaak geniete. Laten menschen die wijzer zijn en meer ledigen tijd hebben dan ik, daarover oordeelen. Het staat bij mij vast, hoe minder Jagers, hoe minder berooide boedels en hoe meer veiligheid van personen en eigendommen. Het is wel waar dat eene al te groote vermenigvuldiging van wild nadeelig is voor de vruchten; maar de wijze Schepper zorgt dan ook al dat er meer vossen, valken en andere gedierten komen, die het evenwigt bewaren. Ik bedoel echter geheel iets anders en verstout mij om ook eens een voorstelletje aan u te zenden: verdient het eene plaats in uw Advertentie-Blad, — goed! — het zal mij verblijden; zoo niet, werp het op het vuur.

Verwacht geene sierlijke stijl, geen taal- en spelkunde van mij, zoo als thans de kinderen in de school leeren. Neen, in mijnen tijd werd dat niet geleerd; toen ijverde een Boer meer voor het werk op den akker, als voor de geleerdheid, en had schijven. Nu houdt men meer van de letteren als van den arbeid, en de zakken zijn ledig: of het nu beter gaat als te voren, wil ik niet beoordeelen.

Ik wil maar drie vragen beantwoord, hebben en dan ben ik volaan.

Vooreerst. Wat is toch de reden, dat men thans geene afdoening van zaken kan krijgen, wanneer men ongelukkig genoeg is om in proces te geraken? — daar men te voren in ons landschap konde roemen op spoedige afdoening en min kostbaarheid.

Hoe vreedzaam ik ook mag denken, ik ben thans in het geval om de heeren Procureurs te moeten nalopen en deze zeggen mij, dat het hunne schuld niet is; dat er geene terechtzittingen genoeg worden gegeven, en zij niet kunnen voortverken naar hunnen zin, en overeenkomstig het belang van hunne cliënten.

Of zulks waar is of niet, kan ik niet ontwarren. Aan de eene zijde zoude ik zeggen: hoe eerder afgedaan hoe eerder het geld verdiend is; en aan de andere zijde, valt mij ook al in, hoe langer onder handen hoe grooter rekening.

Ten tweeden. Wat is de reden dat men niets ontwaar word van de verrigtingen der Commissie van Landbouw? — In het begin had de landman daarvan groote verwachting; ieder hoopte op verlichting in dat vak; maar niets is er tot heden voor den dag ge-

komen, niettegenstaande men elkander gedurig verhaald heeft: « de Commissie van Landbouw is weerdig vergaderd. » — Kan het ook zijn dat alles geheim moet blijven, tot dat het stelsel volkomen klaar zij, en ieder Heer, met een afschrift daarvan in de hand, een compleet Boer kan worden, nu het mudde rogge te Groningen naar de drie guldens loopt? —

Ten derde. Waarom worden thans, in Drenthe, minder goede paarden gevonden als te voren? In mijne jeugd en meer gevorderde jaren, fokte, teelde en kweekte een ieder naar zijn begrip, en het ras werd veredeld door den goeden smaak der menschen: thans keurt men hengsten, men houdt harddraverijen (doch nergens als te Assen), en men kan nauwelijks een span goede paarden bijeen vinden.

JAN NIET ONVERSCHILLIG.

Kabbeljauwenburg, den 8 December 1820.

MIJNHEER DE REDACTEUR!

Meermalen door mijn' Oom *Goedhart* uitgenoodigd zijnde, om eens tegenwoordig te zijn bij eene buitengewone vergadering van zijn Departement tot Nut van 't Algemeen, dacht ik goed dezen voorslag aan te nemen. Ik vergezelde hem dus op den bepaalden avond naar het Lokaal des Departements, waar eene buitengewone drukte heerschte met aangifte van Dames enz. — Na mijn diploma vertoond te hebben, traden wij in eene zeer goede, door Engelsche lampen, verlichte zaal, en bekwamen, uit hoofde van de menigte volks, ter naauwernood een plaatsje. Nadat de Dames bataillons-wijze zich hadden nedergezeten en eenige Heeren de voor- en achterhoede bezet hadden, liet zich het orkest hooren, uit eerst aankomende jongelingen bestaande, die zeer wel en aardig, naar hunne jaren, musicerden.

De President kondigde der vergadering aan, dat de heer *P.* de verhandeling, en de heer *Cleobus* eene bijdrage zoude leveren; nauwelijks was men hiervan onderrigt, of de heer *P.* verscheen op den catheder en deed eene, naar mijn oordeel, vrij goed gestelde en wel ter zaak dienende verhandeling over de Vergenoegdheid of de Teverdenheid. — Onder het uitspreken der redevoering, zag ik wel dat mijn oordeel niet met dat der Heeren en Dames des Departements instemde en de verhandeling vrij weinig bijval ontving.

Hierop verlieten de Heeren de zaal om aan de Dames tijd en gelegenheid te geven zich in bataillons quarrés te hervormen. — Na dit was verrigt en onze longen versche lucht ingeademd hadden, traden wij op nieuw in de zaal; en nu was er eene geheele herschepping: chocolade, wijn, punsch, pijpen, koekjes en wat al meer, waren nu aan de orde van den dag; een ieder deed schoon zijn best, het was compleet eene zilvere bruiloft; men at, men dronk, men sprak, men lachte, alles tot nut van 't Algemeen. Nadat de zaal wel bedampt en de lichamen door chocolade en wijn zoo versterkt waren, verspreidde zich de mare, dat de heer *Cleobus* was opgetreden. — Ieder haastte zich om eene goede plaats te bekomen en mond en ooren te openen. De aanhef van den heer *Cleobus*, een geoefend redenaar, een man vol gesticulatie, was meesterlijk; men kon zien hij was met zijn werk ingenomen. Na eene schoone inleiding, vol fraaije bewegingen, berigtte hij den hem aanhoorende toehoorders, dat het niet zijn werk was, hetwelk hij der vergadering zoude mededeelen, maar dat hij, om zijne algemeene erkende bekwaamheid in het reciteren, was uitgenoodigd, door de eene eerbare juffer. Het onderwerp was de *Mode*; een onderwerp, in den tegenwoordigen tijd, allen vreemd; dan het werd hier in de schoonste order voorgedragen, en in het fraaiste daglicht gesteld. Nauwelijks bemerkte men dat het amen zou worden, of de zaal weergalmd van handgeklap; schrijfter en redenaar ontvingen hulde, dank en gejuich. En geen wonder dat het laatste boven het eerste uitmuntede; want het nuttigen der chocolade, wijn en het pijpje, had nu hart en ziel geopend, versterkt en vervrolijkt.

Het zal dus zaak zijn voor de Directie voortaan niet met de chocolade den wijn etc. te beginnen, maar de bijdragen vooraf te zenden en met de verhandeling te sluiten. Zoo doende zal een en ander meer genoegen geven en de hooge Directie meer hulde ontvangen; want het komt, mij voor dat velen er meer om de chocolade en de koekjes, dan om de verhandeling en het nut van het Algemeen verschenen waren; ook zullen

de verhandelingen, hoe nederig en eenvoudig ook gesteld, toch wel steeds boven de sfeer van velen blijven. Na dit nu alles was afgeloopen, sloot de President de vergadering met een spreukje van wijlen Vader FOKKE SIMON: *Vrienden, bewaar uw vuur en kaarsje wel!* De klok slaat elf, enz. en hiermede was de pret gedaan. Ieder stond op en men marcheerde regts en links naar huis. De slotsom is, om te vernemen of dit Departement niet regt in den geest van den zaligen *Nieuwenhuizen* mede werkt tot Nut van het algemeen. Verwacht weldra iets van eenen anderen aard over hetzelfde.

's LANDS WIJZE 's LANDS EER.

CORRESPONDENTIE.

Men klaagt, in eene Noord-Hollandsche stad, dat zeker Heer, dien wij wel zouden vergelijken bij de Chineesche Land-edellieden, waarvan wij in een onzer laatste nummers spraken, welke zich onrustig gedragen, zich met alles bemoeijen en eenen ongeoorloofden invloed oefenen, ware het niet, dat zijn Ed. in plaats van geen post te bekleeden, er verscheidene schijnt te bezitten; — dat deze heerschap, zeggen wij, middel gevonden heeft om een zeer fatsoenlijk jufvrouwen kost-school te bederven, door aan het hoofd van dit instituut eene persoon te plaatsen, welke, indien men aan zekere geruchten geloof mag slaan, zeer verlegen zoude zijn indien zij een certificaat van zedelijkheid moest vertoonen, vooral indien de Burgemeester dier stad dat bewijs moest onderteekenen. Wat er van die geruchten ook zijn moge, zeker is het, dat de gemelde Heer dat school zulk eene institutrice niet had moeten opdringen. Moest er zelfs geene verdenking kunnen vallen op de vrouw van *Cesar*, met nog veel meer recht eischen verstandige ouders, dat degenen aan welke zij hunne dochters toevertrouwen boven alle verdenking verheven zijn.

Eerlang zullen geplaatst worden de brieven van de *Wed. Kommerlijk*; *T. B. C.*; *J. N. Menschenvriend*; *Haal na je dat been*; *Jan Bezuiniger*; en het stuk beginnende met de woorden: *In de Staats-Courant van 16 December.*

Uit den brief van *Jan niet van Gisteren* is ons geen misbruik gebleken; dit is de reden dat wij die klagte, welke ons nu op nieuw toegezonden wordt, bij eene vorige gelegenheid weggelaten hebben.

Met veel leedwezen hebben wij uit het bericht van *G. Gereformeerd* gezien, dat in de *Hoofdstad*, bij het bedienen van den Heiligen Doop, de kinderen van wel gekleede lieden den voorrang bekomen boven die van de min vermogenden, en dat zulks toegeschreven zou moeten worden aan de hebzucht van de kerkbedienden. Wij zullen er den Apostel *Jacobus* over nalenzen.

Den Amsterdamschen *Banket-Bakker* raden wij zijn bezwaar voor te dragen aan de Burgemeesters zijner stad.

Met het plaatsen van *Justus Batavus* brief over de voorgienschap der vijf groote Mogendheden willen wij liefst nog wat wachten. Er is nu reeds genoeg over gezegd, in de onzekerheid wat er van dat gerucht te denken zij.

De brief van *Philantropen*, over onze Israëlitische Landgenooten, doet zijn hart eer aan. Dan is het wel der moeite waardig zich zoo te ergeren over de uitdrukking, *meestal Joden?* Wij althans, zien er geene opzettelijke belediging in. De Courantier zal dat zoo kwaad niet gemeend hebben. Wat den hoon betreft, den Joden in een almanak aangedaan, wij raden den braven Israëliet dit slechts met verachting voorbij te gaan. Men kan den Ezels het balken niet belletten. Bij den voortgang der liberale denkbeelden waarop de Grondwet geschoeid is, doet alles hopen dat het lage vooroordeel tegen de Joden eenmaal geheel uitgeroeid zal wezen: intusschen doen zij van hunnen kant wel van ook niet al te gevoelig te wezen. Ons blad zal steeds openstaan voor hunne billijke klagten, maar op beuzelingen kunnen wij niet altijd acht geven.

Jan Ontvanger heeft misschien niet aan art. 157 en 158 der Grondwet gedacht. Er kan geene knevelarij bestaan wanneer de belasting door de provinciale Staten geregeld en door den Koning goedgekeurd is.

De brief van Leijden, geteekend *N. N.*, is ons wel ter hand gekomen. De daarin vervatte verdenking achten wij te zeer beneden ons, dan dat wij het zouden ondernemen ons te regtvaardigen. De *moedige Schrij-*

ver, welke gemeend heeft zijnen naam te moeten verzwijgen, beoordeelt ons zeker naar zijne eigene denkwijze. Wij wenschen hem, bij de vernieuwing van het jaar, beterschap in alle opzichten.

Een buitengewoon koerier, den 19, te Parijs, bij de Ambassade van eene groote Mogendheid aangekomen, heeft de tijding aangebragt, dat Koning *Perdinand IV* de uitnoodiging aangenomen heeft, welke hem door de Souvereinen gedaan is, om zich te begeven naar Lajbach, of naar zoodanige andere Stad welke aangewezen zal worden door het Congres, welke hij moet bijwonen. Het Napolitaansch Parlement, aan welk de Koning zijn besluit heeft voorgedragen, heeft deszelfs toestemming tot die reis gegeven, en het voorstel om Z. M. te doen vergezellen door vier leden u t de Nationale Vergadering, heeft geen ingang gevonden.

ADVERTENTIE N.

De ERVEN J. ALLARD, in de Kalverstraat, bij de Munt, N.º 128, te Amsterdam, vernomen hebbende, dat wangunstige lieden alom verspreiden, dat zij hunne affaire in kantten enz., zouden gekwiteerd hebben; berigten bij deze, dat zulks niet alleen onwaar is, maar zelfs dat zij door aanzienlijke en voordeelige aankopen in staat zijn gesteld, hunne geëerde begunstigers tot veel verminderde prijzen te bedienen, terwijl hun winkel, zoo als altoos, ruim gesorteerd is in alles wat bij die affaire behoort.

BIJ DE ERVEN H. GARTMAN, Boekhandelaren op de Heerengracht over de Warmoesgracht N.º 419 te Amsterdam, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

- 1.º *Koopmans- Kantoor- en Huishoudelijk-dagelijksch Zakboek voor het jaar 1821*, dieneende ter dagelysche aantekeningen van alles wat in beroep of huishouding omtrent moet worden, waarachter eene wissel-tafel, om met weinig moeite den vervalldag eens Wissels en het tijlverloop tusschen twee verschillende datums te vinden. prijs f 1-:-
- 2.º *Carthago* in zijne staatkundige en handelsbetrekkingen, van deszelfs oorsprong tot deszelfs ondergang; door Professor *A. L. Heeren*, uit het Hoogduitsch overgezet, en met enige aanmerkingen voorzien door *M. G. Dorn*. prijs f 2-8-:-
- 3.º *Vaderlandsch Historie-Spel*, met eene beschrijving der aanmerkelijkste gebeurtenissen: dit spel zal voorzeker Ouders en Onderwijzers welkom zijn, daar het den kinderen spelende met de geschiedenis van hunnen geboorte-grond bekend maakt.

In den loop dezes jaars, is bij de *Wed. G. A. DIEDERICH*s en *Zoon*, te Amsterdam, onder anderen, van de Pers gekomen en alomme verkrijgbaar gesteld:

- 1.º *MAGAZIJN* voor de nieuwste ontdekkingen, uit de *VOORWERELD*; een onbepaald tijdschrift, in gezelschap van onderscheidene geleerden, uitgegeven door *J. G. J. BALLESTEDT*; vrij vertaald en vermeerderd door *DR. A. MOLL*, eerste stuk met 1 pl. f 2:0:0.
- NB. Hiervan zal het tweede stuk in het begin des volgende jaars worden uitgegeven.
- 2.º *NIJEUWE REISVERHALEN*; een tijdschrift, bevattende eene keur uit de nieuwste, met bijzondere goedkeuring verëerde, meest belangrijke en onderhoudende *REISBESCHRIJVINGEN* voor Lezers van allerlei aard, uit onderscheidene talen bijeengebragt, met platen. *Eerste en tweede stuk*, à f 1:16:4.
- NB. Het derde stuk is binnen weinige dagen ter uitgave gereed.
- 3.º *EUROPA EN AMERIKA*, of de toekomstige betrekkingen der beschaafde wereld, door *DR. C. F. VON SCHMIDT-PUISELDEK*; in het Nederduitsch vertaald door *F. OLIVIER-SCHILPEROORT*. f 2:12 stuivers.
- 4.º *GESLACHTKUNDIG JAARBOEKJE* voor 1821, met geschiedkundige statistieke en andere bijvoegselen, op velin papier, in karton f 2:0:

En vente chez *M. DE LYON*, Libraire, Spuistraat N.º 375 à La Haye, *DE LA BELGIQUE* depuis 1789 jusqu'en 1794, par *M. DE PRADT*, 2.º édition in 8.º f 1-5:— on trouve à la même adresse un assortiment d'ALMANACHS DE PARIS et de CARTES DE VISITE pour le Jour de l'an.

SCHIEDAM, den 23 December.

Genever, de 30 Virtels, zonder Fust 5 $\frac{1}{2}$

Amsterdamsche Proef. 7

Zonder de Belasting.